

UZASADNIENIE

M. M. (1) został skazany następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 2 lutego 2009 roku w sprawie VII K 800/08 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, popełnione w dniu 4 października 2008 roku, na karę 1 roku pozbawienia wolności; kara została wykonana;

II. Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 11 lutego 2009 roku w sprawie VIII K 46/09 za przestępstwo z art. 226 § 1 kk, za czyn popełniony w dniu 24 sierpnia 2008, na karę 40 stawek dziennych grzywny, każda po 20 złotych. Postanowieniem z dnia 3 listopada 2011 roku, Sad Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi zmienił grzywnę na karę pozbawienia wolności; zastępcza kara pozbawienia wolności będzie wykonywana od dnia 8 lipca 2021 do 26 lipca 2021 roku;

III. Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 22 marca 2010 roku, w sprawie VII K 473/10 za przestępstwo: a) z art. 279 § 1 kk popełnione w nocy z 12 na 13 czerwca 2009 roku a karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności; b) z art. 178a § 1 kk popełnione w nocy z 12 na 13 czerwca 2009 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności; za które orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, kara została wykonana;

IV. Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 12 stycznia 2011 roku, w sprawie III K 864/10, za przestępstwo z art. 288 § 1 kk, popełnione w dniu 24 sierpnia 2010, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, kara została wykonana, wyrok ten został objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia

V. Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 12 kwietnia 2011 roku, w sprawie II K 902/10 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk, popełnione w dniu 21 października 2010 roku na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 150 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, na poczet kary grzywny zaliczono skazanemu okres zatrzymania od dnia 21 października 2010 roku do dnia 22 października 2010 roku, wyrok ten w zakresie kary pozbawienia wolności został objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, w sprawie IV K 719/15, postanowieniem z dnia 13 lipca 2012 roku karę grzywny zamieniono na karę pozbawienia wolności, zastępcza kara pozbawienia wolności będzie wykonywana od 26 lipca 2021 roku do 7 października 2021 roku;

VI. Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 17 września 2012 roku, w sprawie V K 690/12 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk, popełnione w dniu 9 sierpnia 2010 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, kara została wykonana, wyrok ten został objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, w sprawie IV K 719/15;

VII. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 9 listopada 2012 roku, w sprawie II K 429/12, za przestępstwo z art. 279 § 1 kk, popełnione w okresie od 14 do 15 lutego 2011 roku, na karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat; wyrok ten został objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, w sprawie IV K 719/15;

VIII. Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 7 grudnia 2012 roku, w sprawie VII K 413/12, za przestępstwa: a) z art. 226 § 1 kk popełnione w dniu 13 grudnia 2011 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, b) z art. 279 § 1 kk popełnione w dniu 2 listopada 2011 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; za które orzeczono karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności; wyrok ten został objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, w sprawie IV K 719/15;

IX. Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 16 grudnia 2014 roku, w sprawie IV K 178/12, za przestępstwo z art. 157 § 2 kk, popełnione w dniu 22 sierpnia 2010 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności; wyrok ten został

objęty wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, w sprawie IV K 719/15;

X. Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 5 września 2016 roku, sprawie IV K 719/15 na:

a) karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującą wyroki opisane w punktach IV, V, VI, IX niniejszego wyroku, na poczet kary zaliczono skazanemu okresy od dnia 13 grudnia 2011 roku do 13 czerwca 2012 roku, od dnia 9 sierpnia 2010 roku do 12 sierpnia 2010 roku oraz od dnia 5 czerwca 2015 roku do dnia 1 czerwca 2016 roku, kara została wykonana;

b) karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującą wyroki opisane w punktach VII i VIII niniejszego wyroku; kara będzie wykonywana w okresie od dnia 28 czerwca 2017 roku do dnia 25 grudnia 2019 roku;

XI. Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 16 listopada 2016 roku, w sprawie II K 227/16, za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk popełnione w nocy z 18 na 19 stycznia 2011 roku, na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto orzeczono grzywnę w ilości 150 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych; wyrok uprawomocnił się w dniu 24 marca 2017 roku; kara pozbawienia wolności będzie wykonywana w okresie od 25 grudnia 2019 roku do 22 czerwca 2021 roku; kara grzywny nie została wykonana.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem łącznym z dnia 26 lutego 2018 roku w sprawie VII K 455/17:

1. na podstawie art. 85 § 1, 2 i 3 k.k., art. 86 § 1 i 4 k.k. orzeczone w punktach Xb I XI kary łączna i jednostkową pozbawienia wolności połączył i wymierzył skazanemu M. M. (2) karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 85 § 1, 2 i 3 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczone w punktach II, V, XI kary grzywny połączył i wymierzył skazanemu M. M. (2) karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych,
3. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres zatrzymania w sprawie Sądu rejonowego w Zduńskiej Woli sygn. II K 902/10 od dnia 21 października 2010 roku do dnia 22 października 2010 roku przyjmując, że jest on równoważny 4 stawkom dziennym grzywny,
4. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki opisane w punktach Xb I XI w części dotyczącej kary pozbawienia wolności oraz wyroki opisane w punktach II, V I XI w części dotyczące orzeczenia o karze grzywny uznał za pochłonięte wydanym wyrokiem I stwierdził, że w pozostałym zakresie podlegają one odrębnemu wykonaniu,
5. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych w punktach I, III, IV, VI, VII, VIII, IX I Xa,;
6. zasądził ze Skarbu Państwa na rzecz adwokat E. M. kwotę 177,12 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;
7. zwolnił skazanego od kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca skazanego w całości i na korzyść M. M. (1) oraz sam skazanego – w takim samym zakresie.

Apelacja obrońcy zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

- obrażę prawa materialnego tj. art. 4 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, kiedy zastosowanie wobec skazanego przepisów obowiązujących przed datą 1 lipca 2015 roku byłoby zdaniem skazanego korzystniejsze, a w konsekwencji uznanie, że brak było podstaw do objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych w punktach I, III, IV, VI, VII, VIII, IX i Xa,
- z oszoźności procesowej – rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec skazanego.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie objęcie wyrokiem łącznym wszystkich wyroków wymierzonych skazanemu i wymierzenie kary łącznej na zasadzie pełnej abospcji, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku przez obniżenie wymiaru kary łącznej – stosując zasadę pełnej absorpcji.

Apelacja skazanego, bez wskazania konkretnych podstaw prawnych, również zarzuca obrażę art. 4 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie oraz rażąco niewspółmierność wymierzonej kary łącznej. W ocenie skarżącego orzeczonego wymiar kary łącznej nie uwzględnia zmiany zachowania skazanego w trakcie odbywania kary w warunkach izolacji penitencjarnej, tego, że „wszystko” przemyślał i żałuje, skończył w zakładzie karnym liceum, uczestniczy w wielu różnych programach i chce się zmienić oraz wrócić na łono rodziny. P. w ocenie skarżącego wyrok łączny, jaki zapadł w sprawie IV K 719/15 (pozycja numer X części wstępnej) nie był dla niego korzystniejszy, niżeli kumulacja kar z wyroków nim objętych. Skazany wniósł o uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania oraz o wydanie wyroku łącznego na zasadach obowiązujących poprzednio tzw.: „starych”, tj. obowiązujących do dnia 1 lipca 2015 roku oraz objęcia tak wydanym wyrokiem łącznym wszystkich wyroków, jakie zapadły wcześniej wobec M. M. (1), także takich, w których karay zostały już wykonane.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca popierał własną apelację i wnioski w niej zawarte, popierał apelację skazanego. Prokurator wnosił o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje skazanego i jego obrońcy nie zasługiwały na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, orzekanie przez Sąd I instancji w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawie M. M. (1) jest prawidłowe. Także wymiar ostatecznie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny należy uwzględnić dyrektywy wymiaru kary, o jakich mowa w art. 85 a k.k.

Sąd Rejonowy wydając wyrok łączny orzekał w oparciu o przepisy obowiązujące w tym zakresie od dnia 1 lipca 2015 roku. Wynika to wprost z treści uzasadnienia wyroku, gdzie Sąd ten odwołał się do regulacji art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 396), wskazując, iż z uwagi na fakt prawomocnych skazań M. M. (1) po dacie 1 lipca 2015 roku zastosowanie w sprawie miały aktualnie obowiązujące przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego. Przedmiotowe rozumowanie Sądu meriti było, co do zasady, prawidłowe i miało oparcie w treści powołanych przepisów prawa.

Tym nie mniej rację mają skarżący podnosząc, że gdy ocenie zasadności wydania wyroku łącznego podlegają wyroki wydane zarówno po, jak i przed datą 1 lipca 2015 roku, obowiązkiem sądu merytorycznego jest dodatkowo rozważenie, czy jednak w sprawie nie znajdą zastosowania „stare” zasady rządzące wyrokiem łącznym tj. zasady obowiązujące przed datą 1 lipca 2015 roku, właśnie przez przyzmat art. 4 § 1 k.k. -nakazujący stosowanie w drodze wyjątku ustawy karno-materialnej obowiązującej poprzednio, jeśli jest ona względniejsza dla sprawcy tj. prowadzi do bardziej korzystnej sytuacji prawnej oskarżonego/skazanego.

P. powyższego stanowiska jest chociażby postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018 r. wydane w sprawie IV KK 137/18, zgodnie z którym: W stanie prawnym ukształtowanym w następstwie nowelizacji przepisów o karze łącznej wprowadzonej na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396) obowiązującej od dnia 1 lipca 2015 r., decyzja o tym, które przepisy winny

stanowią podstawę orzeczenia kary łącznej w sytuacji, gdy postępowaniem w przedmiocie wydania wyroku łącznego objęte są kary prawomocnie orzeczone zarówno przed, jak i po dacie wejścia w życie wskazanej nowelizacji, powinna zapadać przy uwzględnieniu reguły intertemporalnej określonej w przepisie art. 4 § 1 k.k. (Legalis Numer 1781992).

W podobnym tonie wypowiedział się także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie IV KK 138/18 gdzie stwierdził, że: „Możliwość orzeczenia kary łącznej, obejmującej kary prawomocnie orzeczone do dnia 30.06.2015 r., na podstawie przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1.07.2015 r., powstaje natomiast wtedy, gdy zaistnieje potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem mającym miejsce od dnia wejścia w życie noweli lutowej. Z tą chwilą otwiera się również droga do prowadzenia rozważań, przez pryzmat art. 4 § 1 KK, w celu ustalenia, w oparciu o jakie przepisy – „stare” czy „nowe” – ostatecznie w tej sytuacji orzec karę łączną” (Legalis Numer 1781398).

W związku z faktem, iż jedna z kar, których połączenie rozważał Sąd Rejonowy w przedmiotowym postępowaniu, została orzeczona wyrokiem jednostkowym wydanym po 30 czerwca 2015 r. (wyrok z dnia 16 listopada 2016 roku w sprawie II K 227/16 opisany w punkcie XI części wstępnej), niewątpliwie otwierała się droga do orzeczenia kary łącznej w oparciu o nowe regulacje, choć oczywiście dopiero po przeprowadzeniu analizy zagadnienia przez pryzmat art. 4 § 1 k.k. Pomimo także braku rozważenia przez Sąd rejonowy zasadności wydania przedmiotowego wyroku łącznego w oparciu o takie „stare” zasady, analizy takowej dokonał sąd odwoławczy na etapie II-instancyjnym i nie doprowadziła ona do uznania, iż korzystniejszym dla M. M. (1) byłoby oparcie wyroku łącznego o „stare” zasady – o czym będzie poniżej.

Jak wynika z akt sprawy Sąd R. w P. T. procedując w oparciu o aktualnie obowiązujące zasady wydawania wyroków łącznych, stwierdził, iż ewentualnemu połączeniu podlegają wyroki wskazane w punktach Xb i XI części wstępnej w zakresie kary pozbawienia wolności połączył oraz wskazane w punktach II, V i XI części wstępnej w zakresie kary grzywny. Słusznie uznał także, że połączeniu nie podlegają wyroki już wykonane, a dokładnie wyroki, w których orzeczone kary są już wykonane (nie podlegają wykonaniu). Zgodnie bowiem z treścią art. 85 § 2 kk podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 kk, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, za które wymierzono kary tego samego rodzaju albo inne podlegające połączeniu. Aktualne brzmienie art. 85 kk wskazuje na kary „podlegające wykonaniu”, co dodatkowo przy uchyleniu w kodeksie karnym w jego aktualnym brzmieniu, dotychczasowego przepisu stanowiącego o tym, że połączeniu podlegają kary już wykonane (odbyte) – tj. dawnego art. 92 d.kk, należy rozumieć jako brak możliwości połączenia w wyroku łącznym wyroków, w których orzeczone kary zostały już w całości odbyte. Jedynie bowiem dawny przepis art. 92 d.kk., obowiązujący do dnia 1 lipca 2015 roku, przewidywał, że wydaniu wyroku łącznego nie stoi na przeszkodzie, że poszczególne kary wymierzone za należące do ciągu przestępstw lub zbiegające się przestępstwa zostały już w całości albo w części wykonane. Aktualnie takiej możliwości już nie ma. Przechodząc ponownie do meritum sprawy, podnieść należy, że sąd meriti w szczegółowy sposób opisał przyczyny braku możliwości pozytywnego procedowania w przedmiocie połączenia wyroków innych, aniżeli wyżej wymienione, a jego wnioski są prawidłowe.

Za bezpodstawne uznać należy zastrzeżenia skarżących, co do wymiaru orzeczonej zaskarżonym wyrokiem kary łącznej pozbawienia wolności i kary łącznej grzywny (wobec faktu, iż obaj skarżący kwetionując wysokość kary łącznej nie wskazywali przy tym, czy chodzi im jedynie o karę pozbawienia wolności czy karę łączną grzywny, ich uwagi odniesiono do obu tych kar). Sąd I instancji należycie umotywował bowiem rodzaj zaistniałego między przestępstwami związku przedmiotowo-podmiotowego oraz należycie wyważył przesłanki z art. 85 a kk. Słusznie Sąd meriti dostrzegł, że wszystkie przestępstwa, co do których zachodzą podstawy połączenia, pozostają ze sobą w dość luźnej więzi podmiotowo-przedmiotowej. Analiza jego pisemnych wywodów (k 9 uzasadnienia) jest szczegółowa i przekonująca.

Sąd Okręgowy zważył, iż Sąd Rejonowy „poruszał się” przy orzekaniu o karze łącznej pozbawienia wolności w granicach od 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (kara łączna pozbawienia wolności orzeczona w punkcie Xb) do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (kara łączna pozbawienia wolności orzeczona w punkcie XI). Przy ustalaniu powyższych granic uwzględniono należycie fakt, że połączeniu podlegała jedna z kar łącznych orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi (obejmująca skazania ze spraw o

sygnaturach II K 429/12 oraz VII K 423/12, przy czym już kara orzeczona w sprawie VII K 423/12 była karą łączną z karą orzeczoną wyrokiem Sądu R. w P. T. sygn. II K 227/16. Podobne uwagi należy poczynić dla oceny zasadności wymierzenia kary łącznej grzywny. I tutaj sąd rejonowy prześledził, która z kar grzywny orzekana samodzielnie została wykonana, a jako taka winna zostać objęta węzłem kary łącznej. Prawdłowo także ustalono wymiar kar łącznych w oparciu o zasadę asperacji i wymierzono ostatecznie skazanemu M. M. (2) karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, że argumenty skarżących nie zdołały podważyć trafności ocen Sądu Rejonowego w zakresie zastosowanej zasady łączenia kar, ani też wymiaru kary. W tym miejscu należy także zauważyć, iż na uzasadnienie swojego stanowiska skarżący podnieśli przede wszystkim dobrą opinię o M. M. (1) wydaną przez jednostkę penitencjarną oraz własne zapamiętanie, co do sposobu, w jaki sąd mógł formalnie orzekać w sprawie, gdy tymczasem opinia ta – jakkolwiek ogólnie stwierdza pozytywne postępy w resocjalizacji skazanego, to zawiera także szereg negatywnych uwag o wcześniejszym zachowaniu w/w w warunkach więziennych. Sąd rejonowy bardzo dokładnie prześledził zachowywanie się skazanego w warunkach izolacji, uwzględniając należycie wszystkie tego aspekty.

W procesie orzekania kary łącznej sąd powinien opierać się na dyrektywach określonych w art. 85a k.k., jednakże wspartych na dyrektywach pomocniczych, tak aby możliwa stała się odpowiedź na pytanie, czy w danym przypadku zachodzą okoliczności, które przemawiają za zsumowaniem dolegliwości, czy też przeciwnie - w imię racjonalizacji karania, wskazują na konieczność pochłonięcia części kar. Stosowanie zatem kumulacji albo absorpcji, jako że są to rozwiązania skrajne, wymaga istnienia szczególnych przesłanek przemawiających za jednym albo drugim rozstrzygnięciem. Jak słusznie wskazał sąd meriti w niniejszej sprawie, brak takich przesłanek w odniesieniu do postulowanej przez skazanego i jego obrońcę absorpcji. Nie jest nią, ani dotychczasowa linia życiowa skazanego, ani relacje pomiędzy czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu.

Kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy. Stanowi ona wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również podkreśla nieopłacalność przestępczej działalności. Z drugiej strony, orzeczona kara łączna powinna być niezbędna dla osiągnięcia celów indywidualnego oddziaływania. Wymiar kary łącznej orzeczonej w oparciu o zasadę pełnej absorpcji to przypadek wymagający wyjątkowo korzystnych i łagodzących okoliczności po stronie sprawcy, okoliczności atypowych. Przy wymierzaniu kary łącznej zastosowanie zasady pełnej absorpcji nie jest więc żadnym obowiązkiem sądu orzekającego, czy też punktem wyjścia przy dokonywaniu prawidłowej oceny wymiaru kary łącznej. Jest przy tym oczywiste, że aktualnie orzeczenie kary łącznej w ogóle nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar – tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2016 r. IV KK 70/16 (Legalis Numer 1444864).

Sąd Okręgowy zważył, że obowiązujący obecnie przepis art. 85a kk określa cele, jakie musi spełnić wymiar kary łącznej. Otóż orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Tym samym na plan pierwszy przy określeniu wymiaru kary łącznej wychodzą dziś elementy związane z osobą sprawcy. Reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, a więc zapobiegać popełnianiu przez niego nowych przestępstw i go wychować. Dyrektywy przedmiotowego i podmiotowego związku między zbiegającymi się przestępstwami mają charakter pomocniczy i są wsparciem dla dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej oraz pozwalają na pełniejsze ich zastosowanie.

W ocenie Sądu Okręgowego przekonujące jest stanowisko sądu I instancji, co do konieczności orzeczenia wobec skazanego kary łącznej 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny 300 stawek przy ustaleniu stawki na kwotę 20 złotych. Odnotowywane od sierpnia 2015 roku poprawne aspekty zachowywania się skazanego w warunkach izolacji penitencjarnej istotnie mają duże znaczenie dla wymiaru tych kar, jako okoliczności łagodzące, ale zachowanie to dostatecznie uwzględnione już zostało przez sąd I instancji w wymiarze orzeczonych kar łącznych. Nie można bowiem tracić z pola widzenia także tego, że skazany popełnił w przeszłości znaczną ilość przestępstw, a

swój kontynuował przestępczy proceder niemal nieprzerwanie na przestrzeni ostatnich prawie 10 lat (z przerwą, od kiedy odbywa karę). Właściwa jest zatem konstatacja sądu meriti, iż w przypadku skazanego nie zachodzą przesłanki do zastosowania zasady absorpcji, istnieją natomiast podstawy do zastosowania zasady mieszanej – a zbliżonej do kumulacji.

Zważyć należy, że w ostatecznym rozrachunku wyeliminowano wobec skazanego konieczność odbycia przez niego dodatkowej kary 4 miesięcy pozbawienia wolności i dodatkowej kary 40 stawek dziennych grzywny. Nie bez znaczenia, czego nie zauważa żaden ze skarżących (także w kontekście ewentualnego naruszenia art. 4 § 1 k.k.) jest także fakt, iż orzeczona kara łączna pozbawienia wolności (w rozmiarze 3 lata i 10 miesięcy) sama w sobie obejmowała już wcześniejszą karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym opisanym w punkcie Xb (gdzie sąd rejonowy orzekł karę łączną 2 lat i 6 miesięcy, a poruszał się wówczas w granicach od 1 roku i 6 miesięcy do 3 lat), Tym samym faktycznie orzeczona kara łączna pozbawienia wolności, w oparciu o “nowe” zasady, oznaczała kolejne premiowanie skazanego.

Wracając teraz do rozważań w kontekście ewentualnej orazy art. 4 § 1 k.k., sąd odwoławczy zważył, że do dnia 1 lipca 2015 roku połączeniu kar nie stał na przeszkodzie fakt ich wykonania (w całości bądź części), ale też - czego skarżący także zdają się nie zauważać, połączeniu podlegały jedynie bardzo szczególne układy skazań – nie wszystkie, a jedynie takie, które pozostawały w zbiegu realnym tj. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Wówczas także sąd orzekł karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa, a nie wymierzone kary łączne (w wyrokach jednostkowych czy łącznych).

Analizując daty popełnienia przez M. M. (1) poszczególnych przestępstw (wszystkich wymienionych w karcie karnej, a jednocześnie w części wstępnej przedmiotowego wyroku), z datami wydania tych wyroków w I instancji, sąd odwoławczy zważył, iż w zbiegu realnym pozwalającym na ewentualne połączenie w oparciu o “stare” zasady, pozostawały dwie grupy przestępstw tj. przestępstwa, których dotyczyły wyroki z punktów: IV, V, VI oraz IX części wstępnej (1 grupa) oraz z punktów: VII, VIII oraz XI (2 grupa). Dodatkowo zauważa, że w istocie także, co do owej pierwszej grupy (obejmującej wyroki z punktów: IV, V, VI oraz IX części wstępnej) orzekł już o karze łącznej pozbawienia wolności Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi w sprawie IV K 719/15 i była to kara łączna opisana w punkcie Xa części wstępnej orzeczona w rozmiarze 2 lat i 6 miesięcy (i na którym to wymiarze kary skazany niewątpliwie skorzystał).

Drugą grupę przestępstw, co do której zachodził zbieg realny tworzyły przestępstwa, których dotyczyły wyroki z punktów: VII, VIII oraz XI części wstępnej. Zauważyć jednak należy, że czyny z punktów VII i VIII, to te objęte karą łączną opisaną w punkcie Xb części wstępnej, a więc dokładnie te same, które i dziś podlegały połączeniu wedle nowych zasad z karą orzeczoną w punkcie XI (jedynie nowe skazanie ujawnione po wydaniu wyroku łącznego IV K 719/15). Tyle tylko, że według starych zasad połączeniu podlegałyby wszystkie kary jednostkowe z wyroków opisanych w punktach VII, VIII i IX, a wówczas sąd poruszałby się w granicach kar od 1 roku i 6 miesięcy do 4 lat i 6 miesięcy, a nie jak dziś - tylko do 4 lat. Brak było także w oparciu o “stare” zasady do połączenia kar grzywnien. P. każde kolejne skazanie, a takie przecież wskazane w punkcie XI części wstępnej, było podstawą do wydania nowego przedmiotowego wyroku łącznego, oznacza większy stopień demoralizacji sprawcy i powiększa ciężar szkodliwości jego zachowania. Takie natomiast ustalenie każe, co do zasady, orzekac kary wyższe/surowsze, aniżeli dotychczas orzekane. Powyższe rozważania prowadzą więc do przyjęcia, że w przedmiotowej sprawie nie można uznać, iż ustawa obowiązująca poprzednio (zasady rządzące wydaniem wyroku łącznego obowiązujące do dnia 1 lipca 2015 roku) są korzystniejsze dla sprawcy, co wykluczało zasadność zastosowania art. 4 § 1 k.k.

W pozostałym zakresie wyrok, jako odpowiadający prawu, utrzymano w mocy.

Na podstawie przepisów powołanych w sentencji wyroku Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze, uznając, że uiszczenie ich w sytuacji materialnej i osobistej skazanego (pobyt w zakładzie

karnym) byłoby związane z nadmierną uciążliwością oraz orzekł o zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.